Box 2 was al leeggeplukt. Maar Jetten laat de ondernemer ook nog eens opdraaien voor tekort box 3.

Posted on 29 september 2026 by John Knieriem

Premier Jetten heeft een oplossing gevonden voor het gat in box 3. Hij stuurt de rekening naar de ondernemer. Dat bleek zaterdag, toen *De Telegraaf* de inhoud publiceerde van het aanbod dat het kabinet aan de oppositie had gedaan.

Het kabinet wil voor box 3 per 2028 overstappen op een belasting op gerealiseerde vermogenswinst. Wie belegt, rekent pas af bij verkoop. Dat levert in de eerste jaren ruim tien miljard euro minder op. Dat geld moet volgens ingewijden komen uit box 2, waarin de directeur-grootaandeelhouder (dga) wordt belast over wat hij uit zijn eigen bv haalt. Genoemd worden minder ruimte om bij de eigen bv te lenen, een tijdelijke verlaging van het box 2-tarief en een lagere heffingsvrije voet in box 3. De linkse oppositie onder leiding van Klaver, Dassen en Bikker waren tevreden.

De ondernemer die in zijn eigen bedrijf investeert wordt zo gedwongen het tekort in box 3 te dichten. Links- of rechtsom komt de rekening bij hem terecht.

Het D66-programma uitgevoerd

D66 wilde in zijn verkiezingsprogramma de vrijstelling voor lenen bij de eigen bv volledig schrappen, inclusief de uitzondering voor de eigen woning. De doorschuifregeling bij bedrijfsopvolging moest weg en de bedrijfsopvolgingsregeling moest worden versoberd. Bovendien wilde D66 een jaarlijkse voorheffing in box 2 over een verondersteld rendement van vier procent op het vermogen in de bv. Het Centraal Planbureau rekende uit dat het programma de lasten op vermogen en winst met 20,8 miljard euro zou verhogen.

De VVD schreef het omgekeerde: geen hoger box 2-tarief en geen verdere versobering van de bedrijfsopvolging. Jetten kiest voor het programma van zijn eigen partij, en de ondernemer betaalt.

Jetten doet alsof in box 2 nog geld zit dat de fiscus heeft laten liggen. De afgelopen tien jaar gebeurde er het volgende:

- 2017. De opbouw van pensioen in eigen beheer wordt beëindigd.
- 2020 en 2021. Het box 2-tarief stijgt van 25 naar 26,25 en daarna naar 26,9 procent.
- 2023. Het lage tarief in de vennootschapsbelasting stijgt van 15 naar 19 procent. De schijf waarover dat tarief geldt, krimpt van 395.000 naar 200.000 euro, en die grens groeit sindsdien niet mee met de inflatie.
- 2023. De marge van 25 procent bij het gebruikelijke loon vervalt. Het minimumsalaris dat de dga zichzelf moet betalen, stijgt van 48.000 euro in 2022 naar 58.000 euro in 2026.
- 2023. Lenen bij de eigen bv boven 700.000 euro wordt belast als inkomen. Een jaar later ligt die grens op 500.000 euro.
- 2024. Box 2 krijgt twee schijven. De eerste gaat omlaag naar 24,5 procent, uitkeringen boven 67.000 euro worden belast met 33 procent, sinds 2025 met 31 procent.
- 2025. In de bedrijfsopvolgingsregeling daalt de vrijstelling boven anderhalf miljoen van 83 naar 75 procent. Bij schenking moet de opvolger minimaal 21 jaar zijn om de regeling te kunnen gebruiken. Tegelijk is de termijn waarin het bedrijf moet worden voortgezet, verkort van vijf naar drie jaar.

Leg de tarieven van 2017 en 2026 naast elkaar en het patroon wordt zichtbaar. Voor winst die onder de laagste schijven valt, kwam de gecombineerde heffing van

vennootschapsbelasting en box 2 in 2017 uit op 40 procent en nu op 38,8 procent. Voor winst in de hoogste schijven steeg die van 43,75 naar 48,8 procent. De kleine dga betaalt iets minder dan toen.

De rekensom

Een werknemer betaalt in de hoogste schijf 49,5 procent. De dga zit met 48,8 procent op vrijwel hetzelfde niveau. Dat is een bewuste keuze van de wetgever. In de toelichting bij het Belastingplan 2019 staat dat er een globaal evenwicht moet bestaan tussen de belastingdruk van de dga en die van andere ondernemers, zodat fiscale motieven de keuze voor een bv zo min mogelijk bepalen.

Voor dat tarief krijgt de ondernemer minder terug. De meeste dga's zijn niet verzekerd voor WW en arbeidsongeschiktheid, bouwen geen pensioen op via een werkgever en krijgen geen transitievergoeding. Zij brengen eigen geld in, staan vaak persoonlijk borg bij de bank en dragen zelf het verlies. Elke extra heffing werkt daarmee als een negatieve prikkel om te ondernemen.

Het uitstel

Links werpt tegen dat de dga zijn belasting uitstelt, omdat box 2 pas wordt geheven bij uitkering of verkoop. Dat uitstel heeft waarde. Later betalen geeft ruimte om intussen te investeren en zo bij te dragen aan de economie. Maar uitstel is geen afstel. Bij uitkering en verkoop wordt afgerekend. Bij overlijden wordt de dga geacht zijn aandelen te hebben verkocht of neemt de erfgenaam de claim over, en daarnaast zal sterfbelasting verschuldigd zijn. Bij emigratie gaat een aanslag mee die niet vanzelf vervalt. Het vermogen dat in de bv blijft, is vaak nodig voor bedrijfsmiddelen, werkkapitaal en buffers.

De tijdelijke verlaging van het box 2-tarief staat in het aanbod tussen de hogere lasten en lijkt een cadeau. Bij een tijdelijk lager tarief keren dga's versneld uit wat ze anders later uit hun bv hadden gehaald. De schatkist boekt nu belasting die later toch was binnengekomen, en die in die latere jaren ontbreekt. In 2014 deed Den Haag hetzelfde, met eenmalig 22 procent over de eerste 250.000 euro dividenduitkering. Op deze manier wordt het aanlooptekort dat ontstaat bij de invoering van het nieuwe box3-stelsel (gedeeltelijk) gecompenseerd.

Minder mensen gaan groeien en risico nemen

Belastingbeleid stuurt gedrag. Dat is het uitgangspunt van links zodra het over vliegen, vlees of fossiele brandstof gaat. Voor ondernemen geldt hetzelfde. Wie stelselmatig de beloning voor groei en risico afbouwt, krijgt minder mensen die groeien en risico nemen. De verstandige keuze wordt een vaste baan, de ambitieuze keuze het buitenland.

Verschillende fiscale faciliteiten voor dga's zijn de afgelopen jaren beperkt, terwijl vooral de heffing op winstuitkeringen is gestegen. Nu wil Jetten de ondernemer ook nog laten opdraaien voor een overgangstekort in box 3.

Vindt Jetten de ondernemer die investeert, mensen in dienst neemt en belasting afdraagt, eigenlijk nog wel belangrijk voor dit land?

Wynia's Week *brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. Doet u (weer) mee? Hartelijk dank!*